

Αθήνα, 11.03.2025

Ερώτηση

Προς τους Υπουργούς:
1 Περιβάλλοντος και Ενέργειας
2) Ναυτιλίας και Νησιωτικής πολιτικής

Θέμα: «Απουσία του δημοσίου στην εν εξελίξει δίκη του δεξαμενόπλοιου Αγία Ζώνη II που προκάλεσε τεράστια οικολογική ρύπανση στον Σαρωνικό»

Στις 10.9.2017 το ηλικίας 45 ετών δεξαμενόπλοιο ανεφοδιασμού «Αγία Ζώνη II» πήρε κλίση, ενώ μετέφερε 2.194 τόνους μαζούτ και 340 τόνους ντίζελ από τα ΕΛΠΕ στο αγκυροβόλιο της νήσου Αταλάντης, κοντά στη Σαλαμίνα. Το πόρισμα του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου ανέφερε πως το δεξαμενόπλοιο βυθίστηκε μέσα σε λιγότερο από τρεις (3) ώρες, λόγω μίας ισχυρής έκρηξης στη δεξιά πλευρά. Η πετρελαιοκηλίδα, που προκλήθηκε, ρύπανε για μεγάλο χρονικό διάστημα πολλά χιλιόμετρα της ακτογραμμής της Αττικής και προκάλεσε τεράστια οικολογική ρύπανση στον Σαρωνικό.

Το 2019 ολοκληρώθηκε για λογαριασμό της αρμόδιας Εισαγγελίας η έκθεση του ελληνικού Συμβουλίου Διερεύνησης Ναυτικών Ατυχημάτων (ΑΣΝΑ) και κατέληξε στο συμπέρασμα της δολιοφθοράς, δηλαδή ότι «στόχος ήταν να αφηθεί το πλοίο να βυθιστεί ανενόχλητο και αβοήθητο». Από αυτή την εξέλιξη οικονομικό όφελος αποκόμισαν «οι εταιρείες στις οποίες έχει ανατεθεί από τον πλοιοκτήτη να διαχειρίζονται τις επιχειρήσεις της απορρύπανσης».

Το 2020 η WWF Ελλάς, «λόγω των καθυστερήσεων και της σοβαρής υπέρβαση των εύλογων χρονικών ορίων της ανάκρισης» υπέβαλε αναφορά στον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, ώστε να υπάρξει πρόοδος στη διερεύνηση των αδικημάτων και παραπομπή σε δίκη.

Το 2024, επτά (7) χρόνια μετά και λίγο πριν το αδίκημα παραγραφεί (στα 8 χρόνια) ανακοινώθηκε από την αρμόδια Εισαγγελία ότι παραπέμπονται σε δίκη, στις 24.10.2024, πέντε (5) άτομα για σκόπιμη διαρροή μαζούτ και ντίζελ, με σκοπό να αποκομίσουν οικονομικά οφέλη από την πολλών εκατομμυρίων δολαρίων επιχείρηση καθαρισμού.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με ενημέρωση του International Oil Pollution Compensation Funds (IOPC), που κλήθηκε να αποζημιώσει για την περιβαλλοντική ρύπανση που προκλήθηκε, οι εταιρείες που κλήθηκαν να καθαρίσουν τον Σαρωνικό κατέθεσαν 34 αιτήματα πληρωμής, συνολικού ύψους 89,5 εκ.ευρώ. Μέχρι σήμερα το IOPC έχει εγκρίνει πληρωμές 16 εκ. ευρώ.

Φτάσαμε στο 2025 και επιτέλους είναι σε εξέλιξη σε πρώτο βαθμό η δίκη. Σύμφωνα όμως με αρκετά δημοσιεύματα, δεν παρίσταται κανείς ως υποστήριξη της κατηγορίας από το Ελληνικό Δημόσιο. Συγκεκριμένα, τα Υπουργεία Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής, καθώς και Περιβάλλοντος & Ενέργειας, όπως και το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους δεν παρίστανται στη δίκη, προκειμένου να υποστηρίξουν την κατηγορία σε βάρος του πλοιοκτήτη και της εταιρείας απορρύπανσης.

Είναι κοινός τόπος ότι από τη στιγμή που συνέβη το περιβαλλοντικό έγκλημα της βύθισης του τάνκερ και της μεγάλης έκτασης ρύπανσης που προκλήθηκε, είναι απαραίτητο τουλάχιστον να διασφαλιστεί ότι οι ευθύνες θα αποδοθούν με παραδειγματικό τρόπο και ότι μέσα από την εξονυχιστική ανάλυση των αιτιών θα βγούμε καλύτερα προετοιμασμένοι, για να προλάβουμε ή να ελέγξουμε αντίστοιχα ατυχήματα στο μέλλον.

Είναι γνωστό ότι ο Κώδικας Ποινικής Δικονομίας προσδιορίζει ως δυνητική την παράσταση ως υποστήριξη της κατηγορίας σε ποινική δίκη. Όμως η έκταση και η σοβαρότητα του ατυχήματος επιβάλλει την παράσταση του Δημοσίου. Άλλωστε το Δημόσιο είναι ο θεματοφύλακας των προς συζήτηση ζητημάτων, οπότε έχει επιπλέον συμφέρον να καταλάβει σε βάθος τις αιτίες του συμβάντος, ώστε να κάνει ανάλογες διορθωτικές κινήσεις. Ως εκ τούτου θεωρούμε αδιανόητη την μη παράσταση των αρμόδιων υπουργείων. Επιπλέον, η μη παρουσία του Δημοσίου στην εν εξέλιξη δίκη, στέλνει το λάθος σήμα σε όσους στο μέλλον απεργαστούν ανάλογα "ατυχήματα".

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, ερωτώνται οι αρμόδιοι υπουργοί:

- 1) Αντιλαμβάνεστε ότι η προστασία των φυσικών οικοσυστημάτων και η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής αποτελούν πρόταγμα επιβίωσης, υπέρτερο δημόσιο συμφέρον και αναφαίρετο ανθρώπινο δικαίωμα;
- 2) Δεν είστε ενήμεροι ότι άρχισε η δίκη για το " Αγία Ζώνη II" και ότι το ελληνικό δημόσιο είχε δικαίωμα αλλά και υποχρέωση να παραστεί στη δίκη ως υποστήριξη της κατηγορίας;
- 3) Πώς εξηγείται η απουσία των νομικών υπηρεσιών των υπουργείων που προΐστασθε από την σε εξέλιξη ακροαματική διαδικασία;
- 4) Προτίθεστε να αναζητήσετε και να αναλάβετε ευθύνες γι' αυτήν την απαράδεκτη αλλά και ύποπτη παράλειψη και παράβαση καθήκοντος;
- 5) Αντιλαμβάνεστε ότι αυτή η στάση στέλνει τα λάθος μηνύματα σε όσους στο μέλλον επιχειρήσουν να επαναλάβουν ανάλογες πρακτικές;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

**Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)
Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)
Ζεϊμπέκ Χουσεϊν
Ηλιόπουλος Αθανάσιος (Νάσος)
Τζούφη Μερόπη
Φωτίου Θεανώ**